

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January -2026

Course : M.Com. Sem-02
Subject Code : MC02CC201
Subject Name : (નાણાકીય સંચાલન)
Financial Management

Date : 25/02/2026
Time : 03:00pm to 05:15pm
Duration : 02.15 Hours

Max. Marks : 70

પ્રશ્ન-1 નાણાકીય સંચાલન નો અર્થ આપી તેના હેતુઓ સમજાવો. **14**
અથવા

અતિ મૂડીકરણ વિસ્તૃતમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન-2 મૂડી માળખાનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો વિસ્તૃતમાં સમજાવો. **14**
અથવા

મોદીગિલાની અને મિલરનો અભિગમ (M.M. Approach) વિસ્તૃત માં સમજાવો.

પ્રશ્ન-3 શીતલ લિ. નું તા. 31/3/2019 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે **14**

મૂડી - દેવાં	રકમ (રૂ.)	મિલકત - લેણાં	રકમ (રૂ.)
ઇક્વિટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. 10 નો તેવા)	5,00,000	કાયમી મિલકત	10,00,000
12% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	4,00,000	સ્ટોક	1,00,000
અનામત અને વધારો	1,00,000	દેવાદારો	3,00,000
10% ના ડિબેન્ચર	3,00,000	રોકડ - બેંક	1,00,000
ચાલુ દેવાં	2,00,000		
કુલ	15,00,000	કુલ	15,00,000

વધારાની માહિતી:

1. કંપનીનું વર્ષ દરમિયાનનું વેચાણ રૂ. 10,00,000 છે.
2. કંપનીનાં ચલિત ખર્ચ રૂ. 6,00,000 છે.
3. કંપનીનાં સ્થિર ખર્ચ રૂ. 2,00,000 છે.
4. કરવેરાનો દર 50% છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી કંપનીના ત્રણેય પ્રકારની લિવરેજની કક્ષા શોધી શેરદીઠ કમાણી પર થયેલ અસર જણાવો.

અથવા

નાણાં ના બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનો વિસ્તૃતમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 જ્યોતિ લિમિટેડ પાસે બે યંત્રો A અને B ખરીદવાનો વિકલ્પ છે. બંનેની કિંમત રૂ. 2,00,000 છે. **14**
બંનેનું આયુષ્ય પાંચ વર્ષનું છે. ભંગાર કિંમત શૂન્ય છે. કરવેરાનો દર 50% છે. કંપનીએ મૂડી પડતરનો દર 12% નિયત કરેલ છે. બંને યંત્રોના ઘસારા અને કરવેરા પહેલાનો રોકડ પ્રવાહ નીચે મુજબ છે:

વર્ષ	યંત્ર A (રૂ.)	યંત્ર B (રૂ.)
1	1,12,000	1,36,000
2	1,36,000	96,000
3	80,000	80,000
4	56,000	72,000
5	72,000	48,000

નીચેની પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરી યંત્રનું મૂલ્યાંકન કરો: (1) પરત આપ સમય (Payback Period) (2) સરેરાશ વળતર દર (Average Rate of Return) (3) ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્ય આધારે (Net Present Value)

12% વટાવ અવયવે રૂ. 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય: 0.893, 0.797, 0.712, 0.636, 0.567

અથવા

કાર્યશીલ મુડીનો અર્થ આપી તેને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

09

1. માલ સામગ્રી એટલે શું? તેના પ્રકારો સમજાવો
2. લેણાનો અર્થ આપી તેના ઉદ્ભવવાના કારણો સમજાવો
3. રોકડ સંચાલનનો અર્થ આપી રોકડ ધારણ કરવાના હેતુઓ સમજાવો
4. ડિવિડન્ડ નીતિનો ગોર્ડોન મોડલ સમજાવો
5. ડિવિડન્ડ નીતિનો વોલ્ટર મોડલ સમજાવો

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો

05

1. વૃદ્ધિ અને ડિવિડન્ડ બંને હોવા છતાં બંને લક્ષ્યો વિરોધાભાસી છે.
(A) અપેક્ષિત (B) ઉપેક્ષિત (C) અનિચ્છનીય (D) ઇચ્છનીય
2. વાજબી મૂડીકરણ એટલે ?
(A) યોપડા મૂલ્ય < વાસ્તવિક મૂલ્ય (B) યોપડા મૂલ્ય > વાસ્તવિક મૂલ્ય
(C) યોપડા મૂલ્ય = વાસ્તવિક મૂલ્ય (D) ઉપરોક્ત કોઈ નહીં
3. નાણાં રોકાણની સાથે તેની ઉપર કમાયેલ વ્યાજના પુનઃરોકાણની પ્રક્રિયાને શું કહે છે?
(A) એકત્રીકરણ (B) વિભાજન કરવું (C) ગુણાકાર કરવો (D) ચક્રવૃદ્ધિકરણ
4. પ્રેફરન્સ શેરના ડિવિડન્ડનો દર હોય છે.
(A) ઉચ્ચ (B) સ્થિર (C) ચલિત (D) નિમ્ન
5. કાર્યશીલ મૂસીમાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી.
(A) માલસામગ્રી (B) કાયમી મિલકતો (C) રોકડ સિલક (D) દેવાદાર
